

מדינת ישראל

משרד המשפטים

מחלקת יעוץ וחקיקה (יעוץ)

ירושלים: י"ט שבט תשע"ד
20 ינואר 2014
תיקנו: 803-05-2013-000025
סימוכין: 803-99-2013-116287

לכבוד
מר מיקי לוי, סגן שר האוצר

שלום רב,

הנדון: סגן שר האוצר מיקי לוי - חוות דעת למניעת ניגוד עניינים

בעקבות פנייתו של מבקר המדינה, ולאחר תיאום עם היועץ המשפטי למשרד האוצר, הריני להביא בפניך חוות דעת למניעת ניגוד עניינים בכל הנוגע לכהונתך כסגן שר האוצר.

רקע

1. על פי סעיף 7 לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136; להלן – הכללים), אסור לשר או לסגן שר להשתתף בפעולה או בקבלת החלטה בכל מקרה שיש לו עניין אישי. כאמור באותו סעיף, הצעדים שאותם יש לנקוט במקרה של ניגוד עניינים נקבעים על פי חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה.

2. במסגרת הטפסים שמסרת למבקר המדינה, ציינת כי בין התאריכים 2/2008-3/2013 כיהנת כמנכ"ל חברת אגד תעבורה בע"מ (ח.פ. 513095794).

א) אגד תעבורה היא חברה פרטית המוחזקת בבעלות משותפת על ידי אגודה שיתופית לתחבורה אגד (50%; להלן – קואופרטיב אגד), ועל ידי תעבורה אחזקות בע"מ (50%); תעבורה אחזקות מוחזקת בבעלות משותפת של על ידי אברהם לבנת בע"מ (50%; בבעלות משפחת לבנת), ועל ידי נשר – מפעלי מלט ישראליים בע"מ (50%); נשר - מפעלי מלט ישראליים מצויה בשליטה של מר לן בלוטניק (המחזיק בכ-52% ממניות כלל תעשיות בע"מ, שאחזקותיה הישירות והעקיפות בחברת האם – משאב יזום ופיתוח בע"מ – הן כ-75%).

ב) למעשה, ניתן לומר כי האחזקות באגד תעבורה מתחלקות בין קואופרטיב אגד (50%) ובין תעבורה אחזקות (50%), כאשר באחרונה שולטים בחלקים שווים לן בלוטניק ומשפחת ליבנת.

3. עוד ציינת בטפסים כי יש לך קשרים חבריים עם משפחת ליבנת; שאלת האם קשרים אלה (הכוללים ביקורים חבריים בבית ובמשרד) יכולים להימשך בתקופת כהונתך כסגן שר.

4. בנוסף, ציינת את דבר קיומן של 4 זיקות בין בני משפחתך לבין משרדי הממשלה השונים: (א) אישתך, נורית לוי, מועסקת כיועצת תדמית למשרדי ממשלה שונים; (ב) בנך, תומר לוי, מועסק במשרד לביטחון פנים כעורך דין במחלקה המשפטית ברשות הכבאות

וההצלה; (ג) בנד, גיא לוי, מועסק בשירות בתי הסוהר, כסגן מפקד בית המעצר בירושלים; (ד) אשת בנד, גבי לימור לוי, מועסקת במשטרת ישראל, כמפקדת פלוגה במשמר הגבול.

חשש לניגוד עניינים

5. סגן שר האוצר אחראי, על פי חוק יסוד: הממשלה, על עניינים שמסר לו שר האוצר. בכלל זה, עשויים להיכנס לגדר אחריותו תפקידים שונים המצויים באחריות שר האוצר. בהקשר זה, נראה כי בנסיבות מסוימות, זיקה לגורמים עסקיים, ובפרט לגורמים מרכזיים בשוק העסקי, עשויה לעורר חשש לניגוד עניינים בקשר עם תפקיד שר האוצר, ולפיכך עליך להימנע מלטפל בנושאים אשר יש להם השפעה על אותם גורמים.

6. אגד תעבורה

(א) כמקובל במקרים אחרים, יש מקום לקבוע תקופת 'צינון' ביחס לזיקות הנובעות מיחסי עבודה שהסתיימו. כיוון שכך, נראה כי עליך להימנע מטיפול בעניינים הנוגעים לחברת אגד תעבורה ולבעלי השליטה בה בעצמם למשך תקופה של שנתיים מיום סיום העסקתך בחברה.

(ב) המסקנה המתבקשת היא כי **עליך להימנע במשך שנתיים מטיפול בכל עניין הנוגע לחברת אגד תעבורה, לבעלי השליטה בה, לחברות שבשליטת בעלי השליטה או ללקוחות מהותיים של אגד תעבורה**. בכלל אלה יש למנות את קואופרטיב אגד, תעבורה אחזקות, נשר – מפעלי מלט ישראליים, כלל תעשיות ולן בלוטניק, וכן את חברות הבנות של כלל תעשיות ואת עסקיו של מר לו בלוטניק, וכן את החברות הבנות של קואופרטיב אגד. (לגבי משפחת ליבנת – ראה ההתייחסות בהמשך).

7. משפחת ליבנת

בקשר לזיקתך למשפחת ליבנת – כמובן שאין מניעה שתמשיך לעמוד בקשר חברי עם משפחת ליבנת. לצד זאת, ככל שקשרי החברות נמשכים, הרי שהזיקה עם משפחת ליבנת לא ניתקת, ואין די בתקופת צינון ממועד סיום יחסי העבודה עימם. המסקנה המתבקשת היא שההימנעות מטיפול בעניינים הנוגעים למשפחת ליבנת לא תהיה מוגבלת בזמן ותחול לאורך כל תקופת הכהונה. לפיכך, **לאורך כל תקופת הכהונה, עליך להימנע מטיפול בעניינים הנוגעים למשפחת ליבנת או לחברות שבשליטתה; כמו כן יהיה עליך להימנע מטיפול בעניינים הנוגעים לחברות שמשפחת ליבנת היא בעלת עניין בהן (אך לא בחברות הבנות שלהן)**.

8. עניינים הנוגעים לבני משפחה

(א) אשר לעיסוקה של אישתך, יש לתת את הדעת לכך שבמסגרת עסקיה של אישתך, היא עשויה להתקשר עם משרדי ממשלה, למתן ייעוץ או במסגרת הרצאות וסדנאות שמקיימים עובדי מדינה. כיוון שכך, **יהיה עליך להימנע מעיסוק בנושאי**

ייעוץ תדמיתי או בנושא שעשויה להיות לו השפעה על התקשרות עם מרצים ומנחי סדנאות לעובדי המדינה.

(ב) לצד זאת, לא ניתן להתעלם מן החשש מפני מראית עין של ניגוד עניינים העלול להיגרם אם אישתך תתקשר, במסגרת עיסוקיה השוטפים, עם משרד האוצר. גם אם התקשרות כזו תיעשה ללא מעורבותך, יש בכך להבנתנו טעם לפגם. על כן, להבנתנו, הגם שהחובה להימנע מניגוד עניינים מוטלת עליך ולא על אישתך, מן הראוי שהיא תימנע במסגרת עיסוקיה הפרטיים מלקיים התקשרות עם משרד האוצר, על כל אגפיו ויחידותיו.

(ג) אשר ליתר בני המשפחה המפורטים לעיל, גם כלפיהם עלול להתעורר חשש לניגוד עניינים, בשים לב לממשקים האפשריים בין האחריות העשויה להיות מסורה לך לבין תפקידיהם של קרובי משפחתך. בהקשר זה, נציע לקבוע כי **תימנע מטיפול בנושאים העלולים להשפיע על תקניהם או קידומם של בני משפחתך או בכל נושא "אוצרי" המשפיע במישרין על תנאיהם**. כמו כן, נדרשים בני המשפחה להודיע כי **לא יעסקו בכל תחום הדורש מעורבות של משרד האוצר**. לצד זאת, על מנת למנוע השפעה לא ראויה על הגורמים הממונים על בני המשפחה, יהיה עליך להימנע מטיפול בנושאים שמעורבת בהם היחידה הרלוונטית. בכלל זה, **עליך להימנע מטיפול בנושאים שמעורבת בהם הלשכה המשפטית ברשות הכבאות, בנושאים הנוגעים לבית המעצר בירושלים, ובנושאים הנוגעים לגדוד במשמר הגבול בו משרתת גב' לימור לוי (ככל שישנם כאלה), ובכלל זה בנושאים שבהם מטפלים בני המשפחה עצמם**.

(ד) למען הסדר הטוב, נבהיר כי המגבלות הנוגעות לבני המשפחה יחולו לאורך כל תקופת הכהונה.

הבהרות

9. יובהר כי אין באמור לעיל כדי למנוע את עיסוקך בנושאים המשפיעים על כלל הציבור או על סקטורים רחבים ממנו, או שהינם בעלי פוטנציאל השפעה או השלכה כאמור, אף אם יש בהם כדי להשפיע במישרין או בעקיפין על הגורמים או הנושאים האמורים לעיל. במקרה שבו יש לטיפול כאמור השפעה מהותית על הגופים הללו או על זכויותיהם, או על הנושאים האמורים לעיל, יהיה עליך להתייעץ עם המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ), אשר תתייעץ לשם כך עם היועץ המשפטי למשרד האוצר, ובמידת הצורך עם מבקר המדינה, ולפעול על פי הנחיותיה.

10. נושאים שבהם תהיה מנוע מלעסוק בהם, יטופלו על ידי שר האוצר ללא מעורבות שלך. נוכח תפקידך כסגן שר, די בכך שהנושאים יטופלו על ידי השר האחראי, ואין צורך לנקוט בצעדים נוספים המנויים בסעיף 7 לכללים.

11. יצוין כי חוות הדעת מתייחסת לאנשי עסקים בולטים, שפעילותם העסקית היא ענפה; לא העמדנו כאן בפירוט רשימות של חברות הבנות והן גם עשויות להשתנות במהלך תקופת הכהונה. במסגרת חובתך להימנע מניגוד עניינים, מן הראוי כי תיתן דעתך, ככל האפשר,

עמוד 3 מתוך 4

לתחומי הפעילות של אנשי העסקים הללו ולחברות אשר למיטב ידיעתך הם פועלים
באמצעותן.

בברכה,

 דינה זילבר
משנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ)

העתק :

היועץ המשפטי לממשלה

מבקר המדינה

יואל בריס, היועץ המשפטי למשרד האוצר